VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za slavnou spisovatelkou, veverkou a jódobromovou vodou do Klimkovic

GPS souřadnice: 49.7864806, 18.1324800

Praktické informace

Délka trasy: 5 km

Obtížnost: Velmi lehká a příjemná trasa městem a přírodou pro děti od pěti let. Kočárky i kola projedou. Psy můžete vzít s sebou, pokud je budete mít na vodítku.

Vzdálenost od Prahy: 360 km ujedete asi za tři a půl hodiny autem. Z Prahy pojedete po dálnici D1 do Brna, odtud do Olomouce a poté se držíte směru Ostrava. Odbočíte na sjezdu 342 směr Klimkovice.

Parkování: Zaparkujete zdarma na náměstí.

Možnost občerstvení: Hostinec U Feldů, Cukrárna Na Náměstí, Hostinec na Podloubí

WC: V restauracích a na nádvoří zámku

Nejbližší další výlety agentury Velká dobrodružství: Fulnek, Štramberk, Hranice, Hukvaldy, Helfštýn, Kopřivnice, Karviná, ostravské výlety atd.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovala pětadevadesátiletá babička autorky textu a také sourozenci Anna a Pavel z Ostravy.

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

Klimkovice jsou proslulé díky lázeňskému areálu, který podobně jako Priessnitzovy lázně v Jeseníku neleží ve městě, ale trochu stranou – v lesnaté krajině na úpatí Nízkého Jeseníku.

My vás však nepozveme na výlet k lázním, ale na procházku městem, které je krásné. Provedeme vás kolem zámku, „nakloněného“ kostela, studánky a také ulicí, ve které žila spisovatelka Jarmila Glazarová. Uvidíte želvy, veverky, vodníka a divočáka. Jak je to možné? Pojďte s námi na výlet s tajenkou a dozvíte se.

Výlet vznikl s laskavou podporou města Klimkovice. Díky tomu je pro všechny výletníky zdarma. ☺

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci, pokud rádi pátráte po schovaných písmenkách a vzkazech na sochách a starých budovách, bude se vám dnešní výlet moc líbit. Proměníte se totiž v detektivy! Budete hledat hada, dřevěnou kočičku, mnoho svatých a také navštívíte bývalý hřbitov. Budete se smát, bát, dřepovat a také si zpívat.Stejně jako ke všem našim výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Doplňovačka

Jdeme na to:

Z auta vyskáčeme na náměstí, kde je velké parkoviště zdarma. Jste v samém centru Klimkovic neboli Klimek, jak říkají místní, a musíte uznat, že je moc hezké. Zatím se nebudeme zdržovat historií a vyrazíme doplňovat tajenku. Batůžky na záda, utáhnout tkaničky a jdeme na to.

Najděte na náměstí Šebestiána. Je z kamene a pochází z roku 1760.

Tato pískovcová socha připomíná těžké časy, kdy město sužovaly epidemie nemocí. **Svatý Šebestián** je uctíván jako ochránce proti moru a jeho socha zde byla postavena jako poděkování za to, že město tyto pohromy přečkalo.

Víte, kdo byl svatý Šebestián?

Odvážný římský voják a důstojník, který žil před mnoha stovkami let v době, kdy v Římě vládl císař Dioklecián. Přestože byl vojákem u císařské stráže, stal se tajně křesťanem a snažil se pomáhat ostatním věřícím, kteří byli v té době pronásledováni. Když císař zjistil, že Šebestián věří v Boha, velmi se rozhněval a nechal ho odsoudit k trestu smrti. Podle legendy ho vojáci přivázali ke stromu a stříleli do něj šípy tak dlouho, dokud nebylo jasné, že je docela mrtvý. Šebestián ale tento strašný útok zázrakem přežil a díky péči jedné statečné ženy se uzdravil. Místo aby utekl do bezpečí, vrátil se k císaři, aby mu vyčetl jeho krutost. Což nakonec vedlo k Šebestiánovu druhému potrestání. Tentokrát však již bylo provedeno důkladně…

My se nikoho ztrestat nechystáme. Leda svačinu. Ta naše zásahy určitě nepřežije. Ale protože jsme teprve na začátku výletu, ještě ji chvíli pomučánkujeme v batůžku. A od světce si vyzvedneme první písmenko do tajenky.

Počítat hroty šípů nebudeme, to by bylo na začátek trošku drsné, ale na barvu se snad zeptat můžeme. :)

1. **Jakou barvu mají šípy na soše?**

Náměstí bylo v minulosti svědkem mnoha událostí. Od velkých trhů až po ničivé požáry, které město několikrát postihly. Právě proto jsou staré domy kolem něj postaveny z kamene a cihel. Je to pro jistotu, aby lépe odolávaly ohni.

Ach, ta jejich podloubí, to je úchvat! Že je nevidíte? Ale vidíte, jen o tom možná nevíte. Podloubí je takový dlouhý tunel nebo krytý chodník, který vede vnitřkem přízemí domů. Místo klasické zdi jsou směrem do ulice velké oblouky na silných sloupech, takže to vypadá, jako by domy stály na nohách. Takový zastřešený chodník měl své výhody. Zvlášť když pršelo…

Už víte? Tak se tím směrem vydáme. Naším dalším zastavením bude **kostel svaté Kateřiny Alexandrijské**.

Máme tady nějakou Kačku, Káťu nebo Kateřinu? Kačí, veď nás ke svému kostelu tedy ty! :)

První věc, která každého zaujme, je věž svatostánku. Když se v 16. století stavěla, nikoho nějak nenapadlo, že má pod základy kluzký jíl a písek. Což je podloží, které většinou bez problémů udrží menší stavby, ale… Věž už ne! Obrovská váha způsobila, že se stavba začala pomalu naklánět a „ujíždět“ směrem do parku. Aby nešla k zemi, museli k ní stavitelé přibudovat mohutný opěrný pilíř, který ji dodnes podpírá. Vidíte ho?

I tak je ale věž šikmá. Její vrchol je od svislé osy vychýlen o celých 64 centimetrů.

Ukažte, školáci, rukama, kolik je zhruba 64 cm.

Ne, Martínku, tohle je tak metr! Ale máš možná pravdu, šikmá věž v italské Pise je nakřivo o 4 m a je o mnoho slavnější než ta, na kterou se právě díváme. Že bychom do klimkovické krásky v záklonu či předklonu trochu strčili, aby se naklonila víc? Třeba bychom tu rozproudili turistický ruch!

Najděte u kostela **sochu Panenky Marie**. Všimněte si, že má u nohou hada (dobře, jako had moc nevypadá, ale věřte nám, že to had je :)).

Pročpak tam asi je? Věděl by někdo?

Zeměkoule pod nohama Panny Marie představuje celý náš svět. Had, který se kolem ní plazí, je odpradávna symbolem zla, lži a pokušení. Určitě znáte příběh o Adamovi a Evě v ráji. Byl to právě had, kdo je navedl, aby porušili pravidla. A ke všemu konzumací ovoce, tedy zdravé stravy! Jak měli tušit, že jde o lest! Vás přece doma také nutí jíst ovoce. A nikdo vás za to z domácího ráje nevyhání.

Ovšem v umění had představuje všechno špatné, co se na světě děje.

Podívejte se na chodidlo, kterým stojí Marie na hadovi.

2. Jak se nazývá druhý prst zprava.

Rozhlédněte se kolem. Vidíte zvláštní strom, který stojí u zámku? Pozná někdo, o jaký druh se jedná?

*Je to **platan** javorolistý, který na první pohled poznáte podle „maskáčového" kmene. Jeho kůra se totiž neustále loupe v šupinách různých dřevitých, zelenkavých, okrových a bůhvíjakých dalších odstínů, takže to vypadá, jako by měl strom na sobě vojenské maskování. Tento strom je neuvěřitelný vytrvalec, kterému nevadí prach ani nepříznivé počasí. Proto se často dožívá stovek let. Když zvednete hlavy, uvidíte v jeho koruně viset pichlavé kuličky, které tam zůstávají i přes zimu jako přírodní ozdoby.*

Mezi kostelem a zámkem vede na pilířích ve výšce nad zemí krytá chodba. Kdysi sloužila zámeckému panstvu, aby mohlo jít z pohodlí svých pokojů přímo na mši na kostelní kůr, aniž by se muselo mísit s podanými na náměstí nebo si špinit boty. Prostě chodili na mši v bačkůrkách! :) Že by i v nočních košilích? Není to vyloučeno. Bývaly dlouhé a teplé. Vyšli jste někdy na ulici omylem v pyžámku? Jen si vzpomeňte a přiznejte se. I vy, dospěláci! Bačkory se také počítají. I návleky ze školky! Co těch my jsme se nanosili do práce! :)

Tahle krytá chodba nad hlavami je jednou z mála dochovaných staveb tohoto druhu u nás. A my ji podejdeme. Pozor, ať do ní dlouháni nenarazí hlavou! :)

Můžete nakouknout do kostela. Přímo v něm a v jeho blízkosti se nachází několik hrobek. Pod podlahou před hlavním oltářem odpočívají členové rodu Bzenců, kteří kdysi Klimkovice vlastnili.

Velkou záhadou je nález z roku 1939, kdy dělníci při kopání základů pro sochy narazili na cínovou rakev. Uvnitř leželo tělo panoše v mysliveckém obleku. Jakmile se však do rakve dostal vzduch, před očima nálezců se nebožtík rozsypal na prach. Dodnes se přesně neví, o koho šlo.

Najděte nad vchodem do kostela Ježíše. Přečtěte písmena nad ním. Co znamenají?

Zkratka INRI pochází z latiny a znamená *Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum*. V překladu to znamená *Ježíš Nazaretský, král židovský*.

Další písmenko si vyzvedneme na naučné tabuli na začátku zámeckého parku.

Najděte černobílé fotky ve spodní části tabule. Ukažte na tu, která je z roku 1959.

3. Opište první slovo z popisku fotky.

Jdeme si projít **zámecký park**. A to po pěšině, která nás vede doprava dolů. Po 20 metrech se otočte a podívejte se na zámek z této strany.

Dokážete spočítat všechna jeho okna? Kolik vám vyšlo? Kdo to stihl jako první? A kdo „střelil" číslo od oka? :)

Která maminka by na zámku chtěla dělat předvánoční úklid a okna mýt? Tipujeme, že žádná!

Představte si, že historie klimkovického zámku začala již ve 14. století, kdy na jeho místě stávala dřevěná tvrz chráněná vodním příkopem. Skutečný rozkvět však sídlo zažilo v letech 1578 až 1579, kdy z něj nechal tehdejší majitel panství Ondřej Bzenec z Markvartovic vybudovat honosný renesanční zámek. V té době měl o jedno patro více než dnes a zval do svých šedesáti sedmi bohatě zdobených místností. Osud budovy však poznamenaly dva ničivé požáry.

Řekněte pětkrát po sobě Bzenec z Markvartovic. Komu se z toho udělal na jazyku uzlík? :)

Díky velkému úsilí místních obyvatel byl zámek po válce zrekonstruován. V jeho prostorách dnes sídlí **Městský úřad**

Klimkovice a informační centrum. A právě směrem k informačnímu centru zamáváme milým dámám, které si u nás pro vás tento výlet objednaly a byly nesmírně nápomocny při jeho tvorbě.

Nejvzácnější dochovanou zámeckou částí je renesanční schodiště s toskánskými sloupy, které jako jedno z mála přečkalo historické katastrofy. Ve druhém patře budovy se nachází **Muzeum města Klimkovic**. Návštěvníkům přibližuje dějiny města, místní řemesla a také přírodní bohatství nedalekého Poodří.

Kroniky vyprávějí, že se pod zámeckým areálem nachází rozsáhlé sklepení s tajnou chodbou. Někde tam má být ukrytý velký rodový poklad pánů z Vrbna, který tam uložili v dobách válečného nebezpečí. Jenže si ho pak nestačili vyzvednout. Nebo ho možná schovali tak dobře, že už ho nikdy nenašli. Což se nám stává zcela běžně. Bohužel ne s pokladem. Spíš s nesmysly, a hlavně s vánočními dárky.

Poklad prý hlídá přízrak černé paní nebo jakási neviditelná síla. A Klimkovičanům ho ukáže, až bude město v největší nouzi. Možná je na pověsti něco pravdy, protože byly pod zámkem sklepy a únikové chodby skutečně objeveny. Tam vás ale nezveme. Co když tam opravdu straší!

Scházíme k jezírku. Parkem. Velmi krásným. Byl založen šlechtickým rodem Wilczků, kterým tehdy klimkovický zámek i panství patřily. Hrabě se rozhodl, že na místě hospodářských budov a zahrad vytvoří moderní přírodní park. Asi mu to přišlo víc nóbl než chlévy a záhony s mrkví. Zeleň nechal navrhnout v takzvaném anglickém stylu. To znamená, že park nevypadá jako narýsovaný podle pravítka, ale jako kousek volné, ovšem krásně upravené přírody s travnatými plochami a skupinami vzácných stromů.

Jednou z největších zajímavostí této oázy jsou právě stromy. Kromě obrovského platanu, o kterém jsme už mluvili, můžete obdivovat skupinu vzácných jehličnanů. Jistě vás nadchnou třeba *Picea Pungens* (smrk pichlavý) a *Pseudotsuga Douglasi* (**douglaska tisolistá)**.

V podmáčeném terénu při západní hranici dolní části parku bylo vyhloubeno menší přírodní jezírko s leknín y. Vrby už tam rostly dříve… Vodní nádržka se stala domovem řady drobných živočichů a v létě zde můžete pozorovat dokonce i větší pestrobarevné akvarijní rybičky nebo vodní želvy. Ty sem vypustili nezodpovědní chovatelé, kteří si s nimi nevěděli rady.

4. Jak se jmenuje kostěná schránka, kterou má želva na zádech?

Myslíte, že je želvám na svobodě hůře, nebo lépe? Když jsou navíc v cizí zemi… A zkuste si představit, že by sem někdo vypustil třeba krokodýlka. Co by se stalo?

Přicházíme k rybníkům. U nich odbočíme doleva.

V někdejší dolní části odlesněné obory byla kdysi vybudována soustava tří na sebe navazujících rybníků o celkové výměře téměř 1,85 hektaru vodní plochy. Zámecká vrchnost je využívala především k chovu ryb. Na stejné místě si vlnky šplouchají i dnes a ryby jsou zde také.

Chodí se sem na rande, pořádají se tady zábavy a maminky mezi starobylými stromy tlačí kočárky.

Park je plný veverek, které jsou poměrně krotké. Znáte nějakou pohádku, ve které se zubí veverka?

My tu *O veverce Zrzečce*. Tato knížka je oblíbená už desítky let, protože je plná krásných obrázků a učí děti, jak jsou veverky v lese důležité a jak si dokážou chytře schovávat zásoby na zimu.

Pohádkovou postavičkou, kterou určitě znáte, je veverka z animovaného filmu *Doba ledová*, která se jmenuje Scrat. I když ve filmu nemluví, její nekonečná snaha bezpečně schovat jeden jediný žalud je hlavním motivem mnoha vtipných scének. Tato veverka se stala tak populární, že o ní vzniklo i několik samostatných krátkých filmů, kde bojuje s přírodními živly a někdy dokonce cestuje v čase, jen aby nepřišla o svůj drahocenný mlsek.

Jdeme až na konec rybníků a pak odbočíme doleva do Komenského ulice. Během ťapkání si o tomto roztomilém zvířátku něco řekneme.

V českých lesích i parcích narazíte na jeden jediný druh, kterým je veverka obecná. Přesto vás může překvapit svou barevností, protože se vyskytuje v různých odstínech. Od rezavé přes hnědou až po úplně černou. Zajímavé je, že barva kožíšku často souvisí s prostředím, kde žije. Ve světlých listnatých lesích bývají veverky spíše rezavé a v tmavých

jehličnatých horách zase tmavší, aby byly lépe maskované před dravci. Veverka je neuvěřitelný atlet, který dokáže skočit až do vzdálenosti čtyř metrů. Její huňatý ocas jí při těchto akrobatických kouscích slouží jako kormidlo i padák zároveň. V zimě zase ocásek funguje jako teplá peřina, do které se v hnízdě zabalí, aby neprochladla. Právě v hledání potravy jsou veverky opravdoví mistři, protože si během podzimu schovají tisíce oříšků a semínek do různých skrýší v zemi nebo v dutinách stromů. Protože si nepamatují úplně všechna místa, kam si jídlo schovaly, mnoho zapomenutých oříšků na jaře vyklíčí, čímž veverky nevědomky pomáhají sázet nové stromy a rozšiřovat naše lesy.

Jdeme po modré turistické značce a zastavíme se se u modro-bílé budovy školy i školky. I před ní je naučná tabulka.

5. Opište první slovo souvislého textu.

Ve městě najdete několik vil ze třicátých let 20. století. V jedné z nich žila i známá spisovatelka **Jarmila Glazarová**. Najdeme ji na konci ulice, která se jmenuje… No, jak? Nebude to těžké zjistit.

Jarmila Glazarová se do Klimkovic přistěhovala v roce 1917 jako sedmnáctiletá. Její dětství nebylo jednoduché, protože jí během krátké doby zemřeli oba rodiče. Do města přišla za starší sestrou Irenou. Klimkovice se pro osamělou dívku staly novým bezpečným přístavem a domovem, kde strávila nejdůležitější roky svého života.

V roce 1926 se provdala za MUDr. Josefa Podivínského, který byl velmi váženým obecním a lázeňským lékařem. Byl o téměř třicet let starší, takže v něm Jarmila našla obrovskou oporu. Doopravdy se milovali. Později se Jarmila zamilovala také do psaní. Jejími nejslavnějšími díly jsou knihy Roky v kruhu *a* Vlčí jáma*. Spisovatelka ve městě žila až do manželovy smrti v roce 1937, poté se odstěhovala do Prahy. Ale do Klimkovic se po zbytek života ráda vracela jako čestná občanka.*

Dům byl přestavěn a najdete ho pod čp. 353.

Odbočíme doprava do ulice Československých legií a přejdeme potok Rakovec. Na mostě je žlutá značka s číslem cyklostezky.

6. Opište první číslici cyklostezky.

Opatrně přejdeme a vsuneme se do Hlavní ulice. Přivede nás na stezku za domy, po které to zakroutíme doleva. Jmenuje se Habrová.

Vidíte někde kolem sebe habry?

Tento listnatý strom, který v dospělosti dosahuje výšky kolem patnácti až pětadvaceti metrů, poznáte velmi snadno. Jeho kmen je málokdy úplně kulatý, častěji bývá takový zprohýbaný. Má tmavě šedou hladkou kůru s charakteristickými světlejšími pruhy, které připomínají svaly pod kůží.

Míříme ke **studánce Habrová**. Je jedním z nejzajímavějších vodních míst ve městě. Podle pamětníků totiž tento pramen nikdy nevyschl. Vytrvale tryská přímo v zastavěné části obce v ulici Habrová.

V roce 2015 prošla studánka velkou proměnou. Dnes bychom řekli face liftem. Nebo plastickou operací. Prostě byla zkrášlena. Nadšenci kolem ní vybudovali kamenné opěrné zídky z kamenů, které byly dovezeny z nedalekých Olbramic, kde dříve ležely nevyužité v jedné soukromé zahradě. Největší zajímavostí studánky jsou ovšem dvě dřevěné sošky dětí. Jedna posedává, druhá polehává. Vznikly během řezbářského sympozia a mají připomínat všechny děti, které ke studánce po desítky let chodily pro vodu.

7. **Jak se jmenuje předmět, který drží soška chlapce v ruce?**

Studánka Habrová je v Klimkovicích a okolí jednou z mnoha. Je jich tu dokonce tolik, že je propojuje turistický okruh. Trasa mezi prameny měří asi deset kilometrů. Za tak dlouhou dobu dostane žízeň úplně každý. A pochopí, jak důležitá byla pro historii a život lidí v Klimkovicích právě voda.

Najděte rozcestník se jmény studánek. Ukažte na tu, která má ve svém méně ženské jméno.

Najděte tu, která skrývá čerta.

Označte dvě, v nichž se schovává složka alkoholického nápoje.

Teď zkuste vypátrat vodníka! Je to úkol jen pro nejšikovnější detektivy.

Až ho vypátráte, vezměte to rovně Ostrovní a pak Stodolní ulicí. Naštěstí to není ta slavná ostravská Stodolní. Tahle je určitě klidnější.

Když už teď víte, co nemáte pít, můžete si říkat příchutě zmrzlinek, které vám připomínají barevné fasády domů.

Už je skoro cítíme na jazýčku: malinová, pistáciová, vanilková… Nebo třeba banánová! Mňam!

Pozor! Přicházíte k hlavní cestě, kterou musíte opatrně přejít. Před vámi je kopec. A pak už na nás čeká Polní ulice.

Tato část cesty je trošku méně zábavná, ale pokud se chceme dostat k dřevěným sochám a lípě, musíme se uličkami promotat.

Proto si budeme k ukrácení chvíle malinko vyprávět a také hledat. Luštění si necháme až k sochám.

Stoupáme po levé straně Polní ulice. Kdo najde jako první na omítce domu květinu s letopočtem 1983? Je tady někdo, kdo se narodil ve stejném roce?

Stále šlapeme vzhůru. Můžete se zamyslet, jak město přišlo ke svému jménu. Napadá vás něco?

Název Klimkovice je pravděpodobně odvozen od zakladatele původní osady s tvrzí jménem Klementa. Byl to prý jakýsi Klimek. Klimkovice tu skutečně nestojí od včerejška. První zmínka o nich prý byla z roku 1373. Tedy z časů Karla IV. Jenomže se listina ztratila kdesi v propadlišti dějin. Možná se rozpadla stářím. Takže jistota žádná.

Nejdéle vlastnili Klimkovice páni Vlčkové z Dobré Zemice. Bylo to v letech 1600 až 1848. Což je bratru 250 let. Co máte doma úplně nejdéle vy? (Prarodiče se nepočítají. Ani plesnivý chleba. Ale auta už třeba ano.)

V roce 1766 se měšťané zúčastnili velkého nevolnického povstání ve Slezsku. Ve stejné době klimkovický mlynář Jan Augustin jako první oznámil hornímu úřadu v Kutné Hoře, že je na Ostravsku uhlí a že dobře hoří. Tehdy to byl objev…

Jan Augustin se do historie města zapsal jako hledač uhelného bohatství. V roce 1842 učinil zásadní objev, když v nedaleké Polance nad Odrou narazil na uhelnou sloj. Tento nález vyvolal velké pozdvižení a vedl k tomu, že začali v okolí Klimkovic hledat takzvané černé zlato i další lidé. Začalo období pokusného kutání, kdy se hloubily první šachty. Přestože se později ukázalo, že uhelné zásoby přímo pod Klimkovicemi nejsou tak obrovské jako v centru Ostravy, Jan Augustin zůstal v paměti města jako odvážný muž, který stál u zrodu průmyslových nadějí celého kraje. Byť místně marných.

Stále procházíme Polní ulicí. Z původní zástavby tady zbyl jen jeden dům. Žije v něm pětadevadesátiletá babička autorky tohoto textu. :)

Další domy byly postaveny až po válce. Ta byla pro Klimkovice krutá. Po podpisu Mnichovské dohody byly 9. října 1938 obsazeny nacisty a začleněny do Sudet. Stalo se z nich Německo. Ale jen do okamžiku, než přišla sovětská armáda. Musela město dobýt, protože bylo blízko důležité Ostravy. Jenže Němci se vzpouzeli. Během osvobozování, které vyvrcholilo 1. května 1945, byly Klimkovice vystaveny silnému dělostřeleckému ostřelování a leteckému bombardování. Následky byly katastrofální. V centru vypukly rozsáhlé požáry, které zničily mnoho historických domů na náměstí. Celkem skončilo v troskách nebo v plamenech přes padesát budov a stovky dalších byly vážně poškozeny.

Ale pryč od války. Jdeme hledat divočáka. Najdete ho v zahradě jednoho z domů napravo. Jak chrochtá prase divoké? Ano, samozřejmě divoce. Zkusíte ho někdo napodobit? Komu se to podaří nejlépe odnese si z Klimkovic titul král nebo královna kanců.

A věděl by někdo z hlavy, jak se říká výrazným kančím zubům?

Dojdeme na konec Polní ulice, opatrně přejdeme hlavní silnici a vydáme se do ulice 30. dubna nalevo. Abyste to neměli tak jednoduché, tak pokaždé, když na sloupku uvidíte písmena HUP, udělejte dřep. A když uvidíte poštovní schránku s trumpetou, tak zazpívejte:

Jede, jede poštovský panáček,

jede, jede poštovský pán,

vpředu má trubičku,

vzadu má truhličku,

jede, jede poštovský pán.

Jede, jede poštovský panáček,

jede, jede poštovský pán,

má vrané koníčky

jako dvě rybičky,

jede, jede do Rokycan.

Odbočíme doprava do Mírové ulice a vyhlížíme další poštovní schránky, na kterých je pošťácká trumpeta. Kolik jich napočítáte, než dojdeme k lípě? Jak by se vám líbilo, kdyby dnešní pošťáci chodili s trumpetkou? Nám moc. Ale asi by to neprošlo.

Hledáme modrý domeček a také plastický obrázek jezevčíka. Když budete mít štěstí, stejný jezevčík se na vás přijde k plotu podívat. :)

Odbočíme doleva do ulice Osvobození. Ta už nás odvede na cestu k lípě.

Znáte nějaké pohádky či filmy, ve kterých hrají hlavní roli pejsci?

Jak se jmenovala pohádka, ve které se velký pes hezky stará o svou kamarádku Áju? A kdo ví, že sice vypadá jako bernardýn, ale ve skutečnosti je to **bobtail** neboli **staroanglický ovčák**? My ano, my ho denně potkávali. Ale na rozdíl od kresleného nemluvil. Jen funěl.

Jak se jmenoval psí kamarád Macha a Šebestové ze známého večerníčkového seriálu?

Karel Čapek napsal knížku o štěněti Dášeňce a jeho bratr Josef zase *Povídání o pejskovi a kočičce*.

Vzpomínáte si, jak pekli dort?

Tak do toho svého dortu dávali a míchali všechno možné, dali tam i česnek a pepř a namíchali tam sádlo i bonbóny, škvarky a skořici, krupičnou kaši a tvaroh, perník a ocet, kakao a zelí, jednu hlavu z husy a hrozinky, inu všechno možné do toho dortu dali, jen chleba tam nedali, protože pejskové a kočičky chleba zrovna tuze moc rádi nejedí.

Pohádek je hodně, ale filmů ještě více. Dají rodiče a prarodiče dohromady alespoň tři?

Nápověda zní: Lassie, Goro, Marley, Bella, Beethoven, Hačiko…

Došli jsme k hlavní cestě a vydáme se doprava na pěšinku vedoucí kolem soch. Stejně jako ty u studánky vznikly během řezbářských sympozií, která se zde každoročně konají.

Najděte dřevěnou holčičku s kočičkou a kočičku podrbejte na hlavě. Kdo chce, může podrbat i holčičku. Na hlavě! :)

Míříme k další soše. Jaké má téma, co zobrazuje? Necháme to na vaší fantazii.

Nás zajímá hlavně následující dřevěná ruka. Nebojte se, nechceme ji přiložit k dílu. Jen pro nás má další písmenko do tajenky. A jistě nám ho dá.

8. Jak se jmenuje křestním jménem autorka sochy?

Projdeme kolem „knihovny“ a zastavíme se u památné lípy. Výhled odsud je za odměnu!

Památná **lípa** roste na místě nazývaném *Na Láni*. Není to jen tak ledajaký kus země. Klimkovičané věří, že právě tady byla ve 13. století založena původní osada, ze které později vzniklo dnešní město. Stojí zde skupina několika lip a každá z nich má vlastní příběh spojený s historií a osudy zdejších lidí.

Nejslavnější byla takzvaná *Stará lípa*. Rostla na tomto místě přes 300 let. Podle pověstí pod ní odpočívali lidé už v dobách, kdy kolem vedla důležitá formanská cesta, po které se vozilo zboží z Opavy do Klimkovic. Tato lípa byla bohužel v roce

1947 zničena silnou vichřicí. Místní to nesli náramně těžce, protože ji považovali za symbol starých časů a strážce města. O několik let později (v roce 1954) byla na stejném místě vysazena nová pamětní lípa. A na památku té staré osazena pamětní deska, aby se na bábinku nezapomnělo.

Najděte mramorovou pamětní desku, kde se o lípě píše. Všimněte si, jak kameník popletl letopočet vichřice a musel ho opravit. Inu, stane se. :)

Hledáme cedulku *PAMÁTNÝ STROM*. Je na ní vyobrazeno zvíře.

9. Co má lev na hlavě?

Kdybyste pokračovali rovně do kopce, za 15 minut byste došli k lázním.

My se však suneme opačným směrem. Vracíme se z kopce do centra města. O lázních si však něco říci můžeme. Ba dokonce musíme. Vyprávění nám vyjde přesně ke kruhovému objezdu, za kterým stojí nejstarší kostel ve městě.

Lázeňství v Klimkovicích o sobě vypráví fascinující příběh. Začíná velkým překvapením ukrytým hluboko pod zemí. Inženýři se v této oblasti pokoušeli najít ložiska ropy nebo zemního plynu. Vrtali a vrtali, až to zvrtali. Místo ropy na ně vytryskla voda. Ale smůla to nebyla. Zjistilo se, že je to „živá voda“ – velmi slaná jódobromová solanka. Jde o vzácný pozůstatek pravěkého třetihorního moře, které se zde rozkládalo před miliony let a zůstalo uvězněné v hloubce stovek metrů pod povrchem jako v obří časové kapsli.

Tato unikátní voda, kterou dnes lázně čerpají z hloubky kolem 400 až 500 metrů, je mnohem slanější než ta v dnešním oceánu a obsahuje vysoké množství jódu a bromu. Díky těmto látkám působí na lidské tělo jako skutečný léčivý elixír. Pomáhá především lidem s problémy s pohybem, klouby či páteří. V moderním lázeňském areálu na kopci nad městem se léčí dospělí i děti, které mají potíže s nervovou soustavou nebo se zotavují po těžkých úrazech.

Pro dětské pacienty je zde dokonce připraven speciální program, při němž cvičí v takzvaných kosmických oblečcích. Pomáhají tělu držet správný tvar a posilují svaly. Podobné se používají při výcviku astronautů.

Pravěké moře a vesmírný výcvik. To je spojení, co? Ale když jde o zdraví, musí se zkusit všechno.

Historie léčení je tu v porovnání s jinými lázněmi poměrně krátká. Brány Sanatorií Klimkovice se prvním pacientům otevřely teprve 18. července 1994. Přestože se o využití zdejšího přírodního bohatství uvažovalo již mnohem dříve, výstavba areálu začala až v roce 1991 a trvala necelé tři roky. Od té doby se lázně staly vyhledávaným místem, kde se moderní medicína spojuje s prastarou silou přírody.

Cesta léčivé vody z hlubin země do lázeňských van je malým technickým zázrakem, protože solanka se nečerpá v areálu Sanatorií Klimkovice, ale v nedaleké Polance nad Odrou. Tam se nacházejí čtyři hloubkové vrty. Sahají až 500 metrů pod zemský povrch, odkud je voda pomocí silných čerpadel vytahována nahoru. Aby se vzácná tekutina dostala až k pacientům, musí urazit cestu dlouhou 11 kilometrů. Klid, nejde to pěšky jako vy. Proudí speciálním podzemním potrubím.

Jakmile dorazí do Klimkovic, nemůže se hned využít ke koupelím, protože je obsahuje rozpuštěný zemní plyn. Nejprve se proto ukládá do velkých zásobních nádrží, kde se nechává v klidu odplynit, aby se stala bezpečnou a příjemnou.

Plynatost znáte, ne? Nechávají vás doma odplynit v klidu? Nebo se chytají za nos a kvůli každému prdíku trpí? A co vy, jste po odplynění bezpečnější a příjemnější?

Teprve po tomto procesu a následném ohřátí na tělesnou teplotu putuje voda do bazénů a cvičebních van, kde lidem navrací zdraví a sílu.

A jsme u kostela. Tento hřbitovní **kostel Nejsvětější Trojice** je nejstarší dochovanou stavbou ve městě. Jeho historie sahá až do doby kolem roku 1525. Na rozdíl od hlavního farního kostela na náměstí, který byl po velkých požárech mnohokrát přestavován, si tento kostelík u hřbitova zachoval svou velmi cennou renesanční podobu s gotickými prvky. Největší zajímavostí je jeho unikátní dřevěný strop. A fakt, že jsou v jeho zdech zazděny náhrobní kameny dávných majitelů města. Například pánů z Vrbna.

Okolí kostela je neméně zajímavé, protože se zde nacházejí zbytky starého hřbitova s mnoha umělecky cennými litinovými

kříži, které se odlévaly v nedalekých železárnách.

Hřbitov je však dávno zrušen a nyní prostor slouží k procházkám i různým společenským akcím.

Svatostánek hlídá **socha svatého Jana Nepomuckého**. A na jeho soklu čeká poslední písmenko do tajenky.

10. Opište poslední slovo.

Vyjdeme z areálu a vydáme se doprava. Vodítkem je nám věž kostela, u kterého jsme dnes už byli. Vzpomenete si, po které svaté ženě se jmenuje? Budete u něj za 10 minut. A v cíli o pár minutek později. Pokud se tedy v podloubí nezdržíte na zmrzlince. :)

Copak to na vás z tajenky kouká za divné jméno?

Je to pohádková veverka a symbol Klimkovic. Čiperně provází návštěvníky – především rodiny s dětmi – po místních zajímavostech. Její jméno je úzce spjato s historií města, konkrétně s postavou mlynáře Jana Augustina, o kterém jsme už mluvili. Podle pověsti žila kdysi dávno ve statném dubu nedaleko jeho bydliště a tropila Jeníkovi nejrůznější neplechy. Tak dlouho, až po něm nakonec dostala jméno. Není divu, osobní veverka byl luxus i tehdy. Kdo na to má? Dnes je veverka hlavní průvodkyní po naučné stezce.

Máte vyluštěno. Děkujeme, že jste prošli náš výlet a také děkujeme městu Klimkovice za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

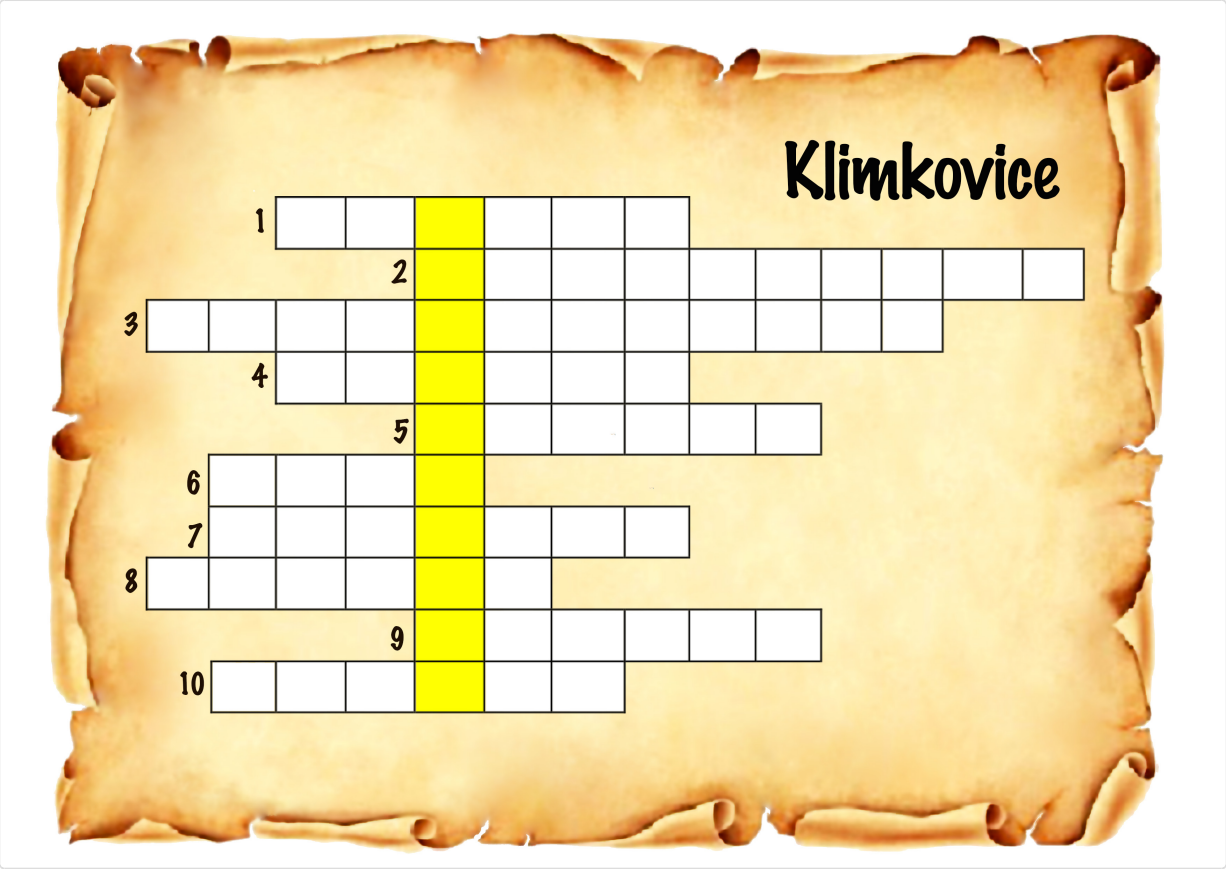
Tip navíc: Sanatoria Klimkovice a lesní park – 5 minut jízdy autem z náměstí

Lesní park je místo odpočinku dospělých i zábavy dětí. Najdete v něm spoustu dřevěných herních prvků a laviček. Na panelech naučné stezky si přečtete povídání o lese, ekologii i zajímavostech tohoto kraje. Pro děti jsou v parku umístěny různé hry a jiné aktivity. V přilehlé restauraci si pak můžete dát nějakou mlsku. Ale pozor! Ceny jsou „lázeňské“!

V textu byly použity mj. texty z webů www.kudyznudy.cz, https://kis.mesto-klimkovice.cz, www.pohadkozem.cz, https://ostrava.cz, https://www.mesto-klimkovice.cz/, https://www.sanatoria-klimkovice.cz/cz/historie/, ...

Otázky k tajence

1. **Jakou barvu mají šípy na soše?**
2. **Jak se nazývá druhý prst zprava.**
3. **Opište první slovo z popisku fotky.**
4. **Jak se jmenuje kostěná schránka, kterou má želva na zádech?**
5. **Opište první slovo souvislého textu.**
6. **Opište první číslici cyklostezky.**
7. **Jak se jmenuje předmět, který drží soška chlapce v ruce?**
8. **Jak se jmenuje křestním jménem autorka sochy?**
9. **Co má lev na hlavě?**
10. **Opište poslední slovo.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 03.11.2026 01:55